

TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 15. ANULU XVII.

Telegrafulu este de doue ori pe septo-
mana: joi'a si Duminica. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiu la espeditur'a
foiei pe afara la c. r. poste, cu bani
ga'ta prin scrisori francate, adresate
citra espeditura. Pretiulu prenumerati-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pen-
tru celelalteparti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu
8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si tieri straine pe anu 12
pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Insegetele se platescu pentru
intea ora cu 7. cr. sirula, pentru
a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a
treia repetire cu 3 1/2 cr. v. o.

Sabiu, in 20 Februaru (4 Mart.) 1869.

Suntemu aprobe de a ne intielege ?

Dupa o absentia de vre o diece zile, la rein-
torcere, aflamu ca pre terenulu politicu nati-
onale, s'au facutu unele lucruri, cari la tota intem-
plarea trebuie sa promoveze, celu putienu incatova, clia-
rificarea situatiunei nostre. Unulu din aceste lucruri e-
ste apelulu dlui Macelariu indreptatu citra inteligenti'a
romana din Transilvania, publicatu in nr. 13 alu ace-
stui diariu. Fiindu ca suntemu asi'a de aprobe de diu'a
intruniri cu carea inteligenti'a are sa raspunda la
apelu nu voimu a preocup'a cu nimica cele ce se
voru pertrat'a acolo, ci trecemu la a dou'a impregiu-
rare mai de a doua mana si adeca la unu articulu
alu pretiutulu diariu nationale din Vien'a „Albina“
nr. 17 a. c., „Despre passivitatea a ro-
manilor din Transilvania.“

Articuluu acum memoratu este unu complexu
de reflectiuni la articuluu nostru din nrulu 11 a. c.
„Caus'a romanilor din Transil-
vania.“

In articuluu nostru amu recomandatu serios-
tate in apretiarea situatiunei nostre. Noi ne vomu
stradui a remane si acum ca totu deun'a strinsu in
marginile unei astfelu de apretiare si in tipulu a-
cest'a vomu reflect'a si noi la cele ce ni reflect'a
pretiut'a „Albina.“

Mai nici unu privilegiu nu amu lasatu sa treca,
in care sa nu fimu indicatu conduit'a nostra po-
litica. Si in articuluu nostru din nrulu 11 amu
facutu amintire de basca de operatiunea a activi-
tatiei nostre politice; si ce avemu de a intielege
priu acesta base, presupunemu si amu presupusu
totu deun'a, ca acei ce se ocupa cu politica, o
pricepu; ca este unu punctu de manecare dela care
deca mergi inainte pentru vre o actiune, si asecu-
rezi drumulu in urma si la casu de nevoia te
poti intorce la unu adapostu: deca sorte'a luptei
nu te invrednicesce de o alta basa si mai favora-
bile, de unde sa poti desvolta o noua activitate.
Asia urmeza beludicii in operatiunile lor, si fiindu
ca ei urmeza dupa unu calculu catu se pote de
rationale si reale, credemu ca nici in politica nu
e de a se despretiui nici ratiunea nici realitatea.

Activitatea politica, intielesa si sustienuta de
noi se incepe cu votulu separatu alu romanilor in
diet'a din Clusiu anulu 1865. Acelu votu nu a
fostu unu secretu nici pentru diet'a Ungariei nici
pentru alti, cu atatu mai putienu pentru romani si
in specialu pentru barbatiu politici.

Amu abdisu noi seu amu sfatuitu noi pre ci-
neva a abdice dela primulu pasu alu activitatiei?
Nici decum, ci amu disu cu ori ce ocaziune, ca in
totu locul, unde numai va fi vorba de interesele
nostre sa le aparamu, si apoi se intielege de sine,
ca unde vedemu ca majoritatea, si inca majoritatea
cea maiestrita, face ceva in contra intereselor no-
stre sa protestamu „la tota ocaziunea, pre
tota diu'a“, dupa cum dice si „Albina.“

„Dara cestiunea este inca cu multu mai grea“
dice pretiut'a „Albina“, la care noi adaugemu: si
cu multu mai pre usioru luata din partea multoru
barbati „politici“ de ai nostri.

Care cestiune? Nu scimu pre care o va fi
intielegendu corespundintele onorabilu alu desmen-
tionatulu diariu. Noi insa intielegemu pre a no-
stra nationale, pre carea o vedemu infasurata de
cestiuni, cari pre noi nu ne atingu in prim'a linia,
si pre cari multi se straduiescu a le stringe si mai
tare in giurulul corpuluu nationale; nu inse a le
deslega pentru ca viati'a sa cerculeze mai liberu
in trensulu.

Dicemu ca e pre usioru luata, pentruca de
candu o vedemu trasa si impinsa de atatea contra-
diceri, ca adeca sa aparamu caus'a nationale de ra-

sa nu ne infatisiamu unde sa trateza despre dens'a,
venimu la acea idea, ca seu e unu jocu infernale la
mijlocu, carele ca unu altu . . . . . seduce pre
multi sa nu cugete la insemnatarea situatiunei, seu
apoi s'au estinsu o inertia spirituale, carea ne tie-
ne legati ca de unu stalpu, de passivitate, adeca de
far mente. (f a c e r e n i m i c ' a).

Suntu grele cuvintele ce le amu pronunsiatu.
Ele inse suntu radimate de acea impregiurare, ca
noi candu vedemu prefacerea cea rapede nu numai
aici acasa, dara in lumea politica intraga, sa stamu si
sa calarimu nu pre ide'a none priirciosa si, carea in
esentia are scopulu de a ajunge la respectulu na-
tionale ce ni se cuvine, ci sa calarimu pre unu
tipu cioplitu de materialu invecitu si sbentu de
spiritulu retragerei in unu unghiu, retragere, care
sa face sa ne creasca evenemintele asupra capete-
loru nostre si sa ne acopere, incatu sa nu mai scie
lumea deca esistemu seu nu. Dara sa dicemu ca
aru fi buna o atare retragere, intrebamu inse ca
pana candu? Cine ni garanteza noue ca vomu fi
mane suprinsi de unu evenimentu sguduitoriu? si
deca s'aru intempla unu asemenea evenimentu si
ne aru gasi luptandu pentru drepturile nostre, aru
fi dora o stricaciune pentru noi?

Celu mai greu argumentu, dupa parerea pre-
tiutei „Albine“, pre care-lu asemene cu: de doue
ori ori doi-patru, de a protesta solenelu in contra
uniunei, nu mai sta asi'a dara de multu. Acel'a e
deja superatu. Noi amu trecut de multu nu nu-
mai preste de doue ori doi, ci preste de optu ori
optu mai multu patru si suntemu; deca conside-
ramu evenemintele europene, la o aditiune inceputa
cu 59 in Romania si Italia; la 1866 in Germa-
nia si carea la 1867/8 ne-au atinsu si pre noi.

Unu alu doilea argumentu seu reflectiune mai
esentiale este in articuluu din cestiune alu „Albi-
nei“ incuviintiarea activitatiei, care merita atenti-
nea fia-caru barbatu politicu romanu. Acel'a se
cuprinde in pasagiulu unde ni se spune ca deca
vomu „pleda“ pentru infatisiarea la dieta spre sco-
pulu atinsu, adeca pentru a protesta si a respinge
afrontulu . . . atunci numai atunci vomu dice si
noi ca nu passivitate ci activitate. Pana
atunci insa noi banatienii si ungurenii vomu starui
la passivitate. Mai la vale insa adauge,
ca nu intielege passivitatea a siede cu manile in
sinu, ci inteligenti'a sa lucre mai multu a casa;
ca romanii unde suntu mestecati sa alaga, dara de-
putatulu sa-si dea parola ca nu va merge la dieta
si in fine ca in modulu acest'a „comodu“ (?) si
„nevinovatu“ (va se dica: naivu) se sustienu drep-
turile „si ce e mai de frunte onorea si demnitatea.“

Mai intaiu sa spunemu ca amu omisu unu pa-
sagiu care nu ne privesco. Candu ne vedemu pusi
inaintea asertiunei ca sa pledamu pentru de a pro-
testa in contra a totu ce e vatematoriu drepturi-
loru nostre, ne vine sa credemu ca stimatalu co-
respundinte face tocmai ca mai anulu trecut unu
— „inteligente“ romanu, carele desaprob'a din totu su-
fletulu politicu „Telegrafulu Romanu“. Din des-
aprobare insa amu intielesu ca densulu nu scie ce
s'a scrisu in Telegrafu, dara spre deplina convin-
gere lu intrebau, ca densulu cetesce Telegrafulu?
Raspunsulu fu negativu, dara adaus'e ca a „auditulu
dela altii“. In casulu de fatia ni se face o intre-
bare care involva celu putienu presupunerea, ca
asi'a trebuie sa fia patitu si coresp. „Albinei“, ca-
rele se pare a crede, ca noi nu avemu altu lucru
decatu sa tamaiemu majoritatea dietei unguresci,
precum tamaeau ani terti unii opozitiunea ungu-
resca.

Deca s'aru trata politic'a intre noi mai seri-
osu, celu putienu nu aru cade nimenea in astfelu
de contradiceri; nu aru cade nici in acea contra-
dicere, care deodata presupune ca pentru activitate

nu avemu barbati apli si apoi, ca dela aceia-si
barbati ne apti de activitate se aru pute ascept'a o
passivitate activa, seu o activitate passiva a casa,
dupa cum ni se recomanda de acel'asi stimatu dnu
dela pretiutulu diariu „Albina“.

Sa mai repetimu odata si noi ca cestiunea
mai este inca cu multu mai grea, si aci venimu la
practica citata, fatia de congressulu serbescu din 1864.
Este cu totulu alta treba unde doue bisericu nati-
onale stau fatia in fatia ca doi factori cari se potu
paralisa unii pre altii. Si aru fi cu totulu alt'a
candu doue tieri, ierasi ca doi factori, s'aru pune fatia
in fatia ca sa se paralizeze unele pre altele. Insa noi
scimu cu totii, ca Transilvania ca factoru politicu
in referintiele politice din intrebare, pre dreptu seu
pre nedreptu, in urm'a abtinerii nostre pote fi sap-
tice reprezentata in diet'a din Pest'a. Diet'a
din Pest'a inse aduce legi si in privinti'a
Transilvaniei si fara da noi; legi a caroru
valore noi prin tota passivitatea nostra nu o vomu
pute declina dela noi, si contra caroru, in absen-
tia nostra nu se va radica nici o voce, care bateru
sa protesteze si sa arate lunei ca ele suntu in con-
tra intereselor nostre.

Mangaierea ce ni se face din partea „Al-
binei“ ca si romanii din Ungaria si Banatu nu suntu
de parte de passivitate, deca magiarii voru urma
a-si bate jocu de patriotismulu, constitutiunea si
parlamentarismulu lor, — nu este de ajunsu pen-
tru noi, din cauza, ca deca cugetamu numai la le-
gea pentru nationalitai, nu credemu ca va mai fi
o a dou'a ocaziune, carea sa ignoreze mai tare pre-
tensiunile de egale indreptatire ale romaniloru din
intrega teritoriulu coronei unguresci. O procedere
ca cea indigitata aru semen'a cu cea, sit venia exempli,
a tiganuluu batutu, carele incuragiatu de fiulu seu
s'aru mai intorsu odata la celu ce lu palmise si
dupa ce maiprimi vre o trei palmi dise totu finlu
seu: „vina tata acasa, ca acest'a nu glumesc.“

De suportarea unui astfelu de afrontu, noi
nu credemu capabile pre natiunea romana. Noi
presupunemu intrens'a si mai multu simtiu de on-
ore si mai multu putere de viatia spre a indraspi
de a-si apar'a onorea sea in fati'a ori carui atacu
si in fati'a ori carei insulte, deca vine treb'a pana
la atat'a.

Sa ne orientamu dara bine si deca aflamu ca
este de lipsa a ne apar'a drepturile nostre, despre
cari avemu deplina convingere ca ni competu, sa
lasamu intrebarea, ca nnde sa le aparamu, pentruca
acest'a ni o arata destulu de chiaru situatiunea ca-
rea nu e creata nici de noi nici din vin'a nostra
si atunci eata ca neamu intielesu si deosebirea de
activisti si passivisti a incetatu si vomu avea ier-
rasi numai pre luptatorii nostriu nationali si pa-
triotici.

Bud'a, 24 Fauru 1869.

Raspunsulu la redactiunea „Federa-
tiunei.

(urmare si fine.)

Trecendu la insinuatunile privitorie la condui-
ta nostra din diet'a pestana, aru fi pre lungu lu-
cru, deca amu urmarit pre rendu tote maiestrosele
espressiuni ale sofismelor d-tale, si dici ca numai
d-ta lucr'i gratis iera tipografulu nu. De aceea
me voiu restringe de a opune acelor'a numai o
enaratiune simpla si fugitiva a lucrulu.

De vomu purcede in discussiunea acestui ob-
jectu numai din punctulu de vedere alu impressiu-
niloru momentane, apoi nu vomu perde din ochi
acelu adeveru istoricu, ca ori-ce intemplanu sta in
legatura concatenata de cause mai vechi, a deso-
ori ascunse, fara de a caroru contemplare judeca-
la ultimelor momente aru fi manca sterile. — Insa

esaminarea acelor cause aru trece preste margi-
nile polemiei acesteia, si póte si preste renun-
ciarea mea la alta discussiune, decâtu cea strictu
defensiva.

De aceea va ajunge, cá — cu provocare la
asertele scriitorului, care tocmai si marturisece
pecatele si episoade istorice dela an. 1861 încóce —
— sa constatámu celu putienu aceea indigatiune
nimerita, ca tóte evenimentele politice se conduc
— afara de influenti'a naturale a constelatiunii
politice esterióre, ce incungiura miscárele cercurilor
mai anguste —, si prin feliiuri de cause interne,
precum suntu frecárele confessionali, rivalitátiile per-
sonali, si alte asemenea.

E pré cunoscutu lucrú, ca si la intorsetur'a
politica de statu in 1865 cá si acum miscárele na-
tionali la noi nu au fostu scutite de cele mai de-
plorabile insinuári asupra celor mai meritati bar-
bati, si cu deosebire asupra aceluia, care condu-
sesse destinele natiunii cu cáta barbatia, cu atáta
si succese onorifice, si a cáruí cáma a scosu la
limanu nu numai biseric'a sea, dara si pre aceea,
sub a cárei scutu stai d-ta si consocii d-tale, cei
ce dreptu recunoscintia i aduna astadi „biogra-
fia“ pentru „istori'a natiunale“.

Déca acelu barbatu atunci (1865) aru fi ra-
dicatu stégulu opozitionei passive, — rivaliloru sei
politici si bisericesci nu le-aru fi remasu alt'a de-
cátu sa radice ei insusi stindar-
dulu activitátiiei.

Tiене minte dlu, — si nu va remanea necon-
statatu prin esemple noue.

Hinc illae . . . . !

La acelu isvoru s'a turburatu ap'a ! Cu ter-
mometrulu acelei temperaturi s'a mesuratu ori-ce
miscare, ce s'a facutu din partea celor angajati
la program'a activitátiiei. Ori-ce s'a intreprinsu din
partea acestor'a bine reu a fostu privitu numai
prin ochielarii contr'angagementului de passivitate.

Inca odata a succesu resignatiunii celei no-
bile a indigatului barbatu, sa intronésca diferin-
tiile partidelor, si intruniti sa pasiesca la diet'a
din Clusiu cu acelu actu natiunale, pre care-lu con-
sideréza cu lauda tóte jurnalele si adresele de re-
cunoscintia.

Totu acolo s'au fostu inauguratu acelu pro-
gramu alu activitátiiei, dopa care sa purcedemu ina-
inté si la diet'a din Pest'a, si care aru fi fostu
compasulu celu naturale si mai siguru conducatoriu,
déca nu paru fi paralisatu patimile rivalitátiiloru.

Pre-cándu románii din Ardélú pre basea pro-
gramului dela Clusiu se avantase din tóte pártile
spre participarea energica la alegerile pentru die-
t'a pestana, — pre atunci — tocmai in mijloculu
actului de alegere se radica avisulu passivitátiiei cu
insinuarea, ca cei ce au intratu in diet'a din Clusiu
suntu unionisti etc.

Eata dle ! Ce a contribuitu, ca a ble-
gati románi au sositu numai unulu
cáte unulu la Pest'a !

Intrebati-i cum a tratatu ospitalitatea d-vóstra
cu ei ? — Intrebati-ve pre d-vóstra, ca adunatu-
ia-ti in pregiurulu d-vóstra, cá sa-i conduceti cu
sfatulu fratiescu ? Intrebati-ve d-vóstra pre d-vó-
stra insi-ve, cari aveati curagiulu de ai insultá pre
afara si prin jurnale, avut'a-ti si curagiulu sa in-
trebati diet'a, ca ce cauta 75 de ablegati straini,
unguri, secui, sasi si románi din Ardélú in diet'a
din Pest'a ? Esit'a-ti d-vóstra dintr'o dieta —
necompetente prin intrarea acelor'a ? — apoi ce ne
mai invinuiti pre noi ca amu intratu si amu remasu
necompetenti aici ? Dara v'a-ti mangaiatu in in-
dulgenti'a d-vóstra cu aceea, ca ardelenii au ven-
nitú numai pentru actulu incoronárei ! A-ti cetitu
vre-o lege ardelená pentru atare missiune ? A-ti
preceptitu rescriptulu convocatoriu sa vedeti pentru
ce au fostu chiamati ardelenii la diet'a din Pest'a ?

Ba nu ! pentru ca se vede ca d-vóstra nu a-ti
avutu de a face seriosu cu obiectulu, ci cu persó-
nele.

Dela Fagarasiu s'au alesu la inceputu doi ab-
legati, dintre cari unulu a fostu impedecatu din
caus'a servitiului militare de a primi mandatulu,
iéra alegerea acelu-laltu devenise dificultata.

La unu anu dopa deschiderea dietei pestane,
pre cându adeca neimpaciuirea Ungariei cu Austri'a
erá fapta implinita, si deslegarea cestiunii arde-
lene, ce prin rescriptulu convocatoriu se conditiu-
nase dela acea impaciuire, erá dejá nedubitavera,
la a dóu'a alegere la Fagarasiu amu fostu si eu
alesu de ablegatu, si puendu-me in corespundin-

tia cu ceilalti ablegati románi amu sositu cu ei
la Pest'a. Cu acesti'a indata amu tienutu aci con-
sultare, si amu otaritu intre noi, cá sa mergemu
pre la barbatii „ce conduce a destine-
nele Ungariei“, cá sa ne informámu des-
pre situatiunea causei ardelené. — D-vóstra a-ti
anunçiatu ca amu otaritu sa ne inchinámu pre la
„stapáni“.

Noi amu cercetatu numai pre Deák cá pre
unu deputatu, care conduce „destinele“
dietei, si care ne-a respunsu, ca aru dorí sa ne
formulámu postulátele nostre in priviti'a Ardélului
in scrisu. Amu facutu acésta formulare, si amu
otaritu sa purcedemu cu ea pre terenulu activitátiiei
in dieta. — D-vóstra a-ti anunçiatu prin jur-
nale, ca formularea postuláteloru nostre e inspirata
de regimu.

Cu aceste postulate formulate amu mersu —
nu cum ai disu d-ta in conferinti'a d-vóstra, pen-
tru ca d-vóstra otariseti ca ardelenii n-au locu
in aceea, — ci mai intáiu la Deák, care ce-
tindu-le a disu, ca suntu bine lucrate, dara nu
primesse principiulu federalu analogu Croatiei.
D-ta ai sciutu inca in aceea si de tóte acestea,
si n'ai amintitu nimic'a in jurnalulu d-tale, cá sa
nu-ti demintiesci pré prospet'a anunciare, ca pro-
gram'a nóstra e inspirata.

Neputendu asiá dara castigá pre Deák pentru
program'a nóstra in cestiunea ardelená, amu cer-
catu sa ve castigámu pre d-vóstra ablegatii románi
din Ungari'a, si fiindu ca noi nu aveamu locu in
conferinti'a d-vóstra, v'amu rugatu noi cá sa veni-
d-vóstra in conferinti'a nóstra, — ca asiá intiele-
gându-ne sa puterim pasi cu operatu acésta in
dieta „in forma de proiectu de lege“. — Unii dintre d-vóstra, si intre acesti'a si
d-ta a-ti aflatu proiectulu nostru de aptu pentru
a-lu luá de basea ulterioarei debateri, pre cându
altii din d-vóstra nu l'au incuviintiatu, ci au pre-
tinsu sa ne punemu pre terenulu negatiunii, sa
protestámu, si sa mergemu a casa. — La acésta
parere alaturandu-se si vre-o cáti-va dintre arde-
leni, scisiunea intre noi a fostu gat'a si a doratu
pána cându deodata ne sosira pre més'a dietei si
proiectele de lege pentru natiunali'tati si acél'a pen-
tru regularea detaiata a uniunii ardelené.

In cestiunea natiunale amu purcesu cu totii
unanimu, pentru ca de-si proiectulu, d-vóstra cu-
prindea in sine nisce cestiuni ce-i debilet'au pute-
rea, precum erá sistem'a teritoriale, pentru care in
diet'a ardelená ne combateati asiá de amaru, elu
totusi erá o propunere, ce nu venea in colisiune
cu legalitatea.

Amu subscrisu ursoriulu in acésta cestiune,
amu apèratu proiectulu d-vóstra in sectiuni si in
dieta, amu votatu alaturea cu d-vóstra, si cá
d-vóstra cu afirmativulu „Igen“ (vedi stenogra-
fiile).

D-vóstra a-ti publicatu tóte actiunile dietali,
dara de aceste subscrieri, spriginiri, cuventári si
votisári, a-ti tacutu cá pescele, numai cá sa nu se
aude si numele nostru intre cei „24 de insi“.

Din contra ai aflatu de bine in program'a
d-tale fatia cu mine (nr. 12) de a suspiciuná ac-
tiunea mea din sectiunea VI dicându, ca eu amu
calcatu conclusulu conferintiei, déca amu remasu
aperatoriu acolo. Sa-mi permiti dlu meu a-ti res-
punde ca si obiectiunea acésta a d-tale e cu to-
tulu nefundata. — Conclusulu conferintiei natiunale,
la care m'amu deobligatu si eu, a fostu, cá indata
ce s'aru primi in sectiuni proiectulu lui Horváth —
Kerkapoly de basea debaterii speciali, ablegatii
natiunali sa parasésca sectiunile.

In sectiunea VI unde eramu eu la propunerea
reasumata de mine in II siedintie, Deák a delatu-
ratu proiectulu lui Horváth-Kerkapoly incá la de-
sbeterea generale, pentru ca acésta delaturare,
indata ce asupra proiectului lui Horváth-Kerkapoly
se incepea debateria speciale, nici nu aru mai fi
fostu posibilu.

Cu ce cuventu asiá dara me invinovatiesci d-ta
acum, ca a-si fi calcatu conclusulu conferintiei ?

Revenindu acum la cestiunea Ardélului sci-
siunea de opiniune produsa prin conferinti'a cu
d-vóstra, remase si intre ablegatii ardeleni perma-
nente. Majoritatea acestor'a erá pre lángha terenulu
legalitátiiei, pre cându minoritatea pre lángha nega-
tiune. — Cu aceste dóue pareri amu pasitu in
conferinti'a plenaria a natiunali'tátiiloru, unde D. Ho-
dosiu a pasitu cu o a trei'a propunere.

Dupa o debaterie a lucrului din tóte pártile,
a esitu Dr. Ales. Mocioni cu o propunere inter-

mediatóre, cu care delaturádu cestiunea legalitá-
tiiei séu a nelegalitátiiei, a tratatu obiectulu numai
din punctulu de vedere alu oportunitátiiei si a in-
tereselor populatiunii ardelené. Cu acésta pro-
punere amu fostu cu totii cointiesi, si trebuie sa
repetu si eu parerea de reu esprimata de D. Boha-
tielu, ca nu amu avutu unu stenografu, sa o prinda
din vorba in vorba.

S'a alesu o comisiune, care sa o formuleze
in scrisu ; — a dóu'a di acésta comisiune a adusu
proiectulu formulatu ; dara in locu sa cunóscemu
in elu propunerea lui Mocioni amu vediatu unu
operatu ce conglomerase motivele tuturor propu-
neriloru de ieri intre sine opuse.

In zadaru amu combatutu, ca comisiunea s'a
departatu dela propunerea Mocioniana, si ca anume
motivele suntu parte neconstitutiunali, parte intre
sine contradicatóre ; operatu comisiunii cu unele
modificatiuni stilare neesentiale se primí cu o ma-
joritate de dóue voturi fatia cu amendamentele mele
spriginite chiaru si de Dobransky.

Venindu treb'a la subscrierea resolutiunii asiá
motivate, amu dechiaratu ca formularea acelei'a e
in contr'a convingeriloru mele, cu tóte acestea,
déca o voru subscrie cu totii din punctulu de ve-
dere alu solidaritátiiei o voiu subscrie si eu. —
Cándu colo ce sa vedi : pre de o parte multi chiaru
dintre acei'a, cari au fostu votatu in contr'a mea
nu au vrutu sa o subscrie, pre de alta parte se
face indata a dóu'a di celu mai neconveniente a-
busu de indiscretiune asupra intielesului, ce invol-
vá motivarea resolutiunii, precum si indigári din
partea acelor'a ce inca nu erau impacati cu veni-
rea nóstra la Pest'a, ca ne vomu infatisiá in dieta
de neconsecinti chiaru pre basea celoru subscribe
de noi.

Spre incungiurarea ataroru inconvenientie amu
mai cercatu destulu concertarea motivelor pre-
mergatóre resolutiunii, dara in zadaru !

Asiá vedindu ca solidaritatea, cárei'a mi
subordinasemu convictiunea, — prin retragerea mul-
tor'a dela subscriere — nu se ajunge, ba inca se
tentéza a se face capitalu politice personale din
subscrierile nostre, si ca pre lángha prevederea to-
talului nesuccesu alu lucrului devenimú si intr'o
neconsecintia parlamentaria fatia cu antecedentiele
nostre : amu fostu mai multi constrinsi sa ne re-
tragemu ; — ne-amu retrasu numai dela hárt-
thi'a d-vóstra, dara nu si dela
meritulú causei, cu care in dieta n'amu
remasu datori.

Sa vedemu asiá dara cari au fostu si diferin-
tiile de pareri ?

Eu nu me indoiescu, ca fia-care a purcesu
din convictiune si din indemnú corectú, si de ace-
ea nu vréu sa criticu parerea nimerui. Dara spre
justificarea mea trebuie sa constatezu, in ce tipu
mi s'a infatisiatu acea diferintia.

Pre cându proiectulu de resolutiune alu d-vó-
stra, — motivatu in intielesulu celu adevratu asiá :
Ardélulu in puterea sanctiunii pragmatice are au-
tonomi'a sea, dara noi totu amu venitu la diet'a
Ungariei, si dopa ce amu luatú parte la tóte cesti-
uniile aci pertratate, acum nu vremu sa mai luámu
parte, dara totusi mai facemu aci o propunere de
resolutiune ; mai incolo diet'a din Pest'a nu e com-
petente de a otári ce-va despre Ardélú, dara to-
tusi sa otarésca resolutiunea nóstra despre Ardélú ;
uniunea nu e fapta complinita si noi avemú legile
nostre dela Sabiuu, dara totusi ne mai place legea
electorale dela Pojonu ; noi avemú constitutiunea
nóstra si cá ómeni constitutiunali respingemu ori-
ce octroire, dara totusi dorimú cá acea lege elec-
torale dela Pojonu séu un'a asemenea sa ni se dea
pre calea octroirei, si inca dela regele constituti-
onale, care n'are dreptu de a face nici o lege afara
de calea legislatiunii ; nóue nu ne place ce a otá-
ritu diet'a Ardélului despre uniune, dara totusi amu
vré cá cestiunea Ardélului sa se mai desbata odata
prin o atare dieta, cá sa mai tréca odata prin a-
celu cercu vitiosu, prin care a mai trecutú de vre-o
cáte-va ori, cá sa ajungemu inca odata acolo, unde
tocmai ne aflamu ; — si din tóte aceste motive
facemu o propunere de resolutiune, care arata o
cale batuta de giab'a, dara nu finea, la care sa e-
simu cu cestiunea : — pre atunci dopa propunerea
mea, care o amu manifestat'o pre fatia si in dieta,
si care mergea intr'acolo, cá cestiunea Ardélului sa
se deslege analogu celei croate, se arata nu numai
calea, déra si esitulú causei.

Care dintre aceste dóue opiniuni erá mai con-
form'a scopului si mai corespondiatóre terenului pre

care stănu fiindu acum obiectulu istoriei, o lasa sa o judece istoria imparțială. —

Cu această enarare a decursului lucrului, credu ca amu respunsu pre deplinu și corespondentului Diale — *Nos poma natamus* — dela Vine-rea in Nr. 12/13 alu „Feder.“ la ceea ce numai atâtă mai adaugu, că nu e adevărata afirmatiunea lui, pre cumca eu a-si fi disu, că amu impartaslu proiectulu Dvóstra la ministri, ci la barbati romani nedeputati, cu cari m'amu consultatu asupra obiectului și cari n'au incuviintiatu formularea propunerii Dvóstra. Mai incolo nu e adevăratu că asi fi disu șca e unu Hochverrath, dera nu Verrath de neconsecința parlamentaria. —

De alte întrebarea, deca deslegarea cestiunei ardeleni a aternatu numai dela 7—8 ablegati romani facia cu 67—8 ablegati unguri secui și sasi din Ardeal? deca politica pasivității a Dvóstra aru fi potutu impedecă uniunea asiă cum s'a facutu? deca această uniune e mai pernicioasă decătu autonomiă ce o amu gustat'o de vr'o 400 ani? deca prosperitatea elementului român imparti-tila la Királyhago aru fi mai fructifera că intruni-rea lor? și alte asemenea cestiuni — fiindu ele meritali — și la atare discutiune renunțiandu deja a priori — le lasa la o judecata mai ferita de polemie personali. —

Atătu inse cutezu a dice: că atătu cestiunea Ardealului, cătu și a nationalității aru fi potutu luă o deslegare mai liniscita și unu resultatu mai putienu nefavoritoriu, deca — pre lângă incurcările nefericitei programe a pasivității, și a politicei personali n'aru fi coincisut și esorbitantele jurnalistiche fatia cu miscările de preste carpatii, deca acestea tôte n'aru fi ajunsu la cea mai extrema culme tocmai precându acele cestiuni interne se aflau pre mēs'a dietei.

Nu me voi lasă nice in meritulu nouei Diale programe, inse nu potu suprima acea observare că ai „intorsu nitielu rôt'a" cându — dupa principiile federale reprezentate in „federatiunea" in totu decursulu anului trecut in contr'a dualismului — astadi dici ca te impacii și cu dualismulu. — Câte „nitielu" câte „nitielu" și rôt'a Diale se întorce cum vedemu. —

Ti gratulezu la sapientia est mutare consilium in melius, numai altadata nu cadă (sa întrebuintiezu chiaru cuvintele Diale) in aroganti'a ducelui de Bragantia „și a despotului bizantin" tocmai cându întorci „la rôt'a," — și nu prescria pentru alții medicin'a, cându ai lipsa de hapurile: doftore vindecate pre tine. —

Deca programulu Diale e espresiunea publica a celor 900 (mai de multu aveati 1400) de insi, apoi ce te jeneaza vr'o cătiva — cum dici — isolati? Nu incapi de funcționari? Dapoi nu mănânci și Dia din blidulu (bugetulu) cultului? Apoi sa te întrebu cum a întrebatu unulu din adunanti'a generale a Franciei in 10 Maiu 1848 pre Louis Blanc: numai Dta ai monopolulu d'a fericii natiunea?

Câte „coji" ai mai mancatu afara de „leafa" și la căti „stapâni" ai facutu ôle „de lutu," nu e treaba mea, in sa totu aru fi mai bine sati maturi mai antăiu la us'ia Diale.

De alte cestiunea incompatibilității ablegatiloru cu funcțiuni publice e ventilata mai prin tôte parlamentele, și s'a constatatu că ablegatii aspiranti la funcțiuni potu fi mai dependenti decătu cei dejă securati prin ele. — Cându va fi cestiunea acé-s'ta regulata și la noi, se voru acomodă și românii la aceia, iera pâna cându elementele neromane concatenéza actiunile sele in consonantia sistematica incependu dela ministerialisti pâna la estrem'a o pozițiune, pâna atunei va fi de lipsa sa se folosésca și ei de asemenea stratageme. — Eu din partemi amu datu dovada ca unde e de lipsa amu fostu și oponentu. Cuventările mele in cestiunea bisericésca, nationale, ardelenă, bugetaria etc. au fostu ele pentru propunerile regimului séu a majorității? Deca n'amu facutu opositiune a tout prix n'amu aflatu de lipsa dupa convicțiunile mele, — și nu tôte opositiunea, nu tôte ideile ultra-liberali suntu singuru mântuitoare. — Profesorulu Lelewel a potutu provocă revoluțiunea polona din 1830 chiaru și in contr'a admonițiiloru celoru mai competenti barbati, dar n'a potut'o domină, și astadi istoria condamna pre Lelewel că a ingropatu natiunea polona. —

Sa pôte ca program'a Diale e mântuitoare, și eu gresitu in parerile mele, dara se pôte și con-

trariulu; de aceia amu declarat u ca nu me voi face sclavu opiniiloru nice a Diale nice a altor'a, Totu ce amu doritu este, ca sa avemu libertatea de a ne poté exprima liberu și opiniunile contraria și cându n'amu recunoscutu tribunalulu jurnalului Diale n'amu disu ca n'ai dreptulu de a reflectă la ele, — dovéda ca de doi ani amu tacutu, și si acum numai provocatu amu esitu din rezerv'a „burocratică"; totu ce amu disu a fostu, ca n'ai dreptulu de a me și judecă, și ca cându reflectezi asup'r'a opiniiloru contrarie, Dta, carele esei profesoru alu literaturii romane și cresci tinerime in acésta, sa nu substitui discutiunei obiective pamflete personali

Publiculu cultu scia ce valóre au astadi atari manevre, și cându vei judecă și D-ta asup'r'a loru mai cu sange rece „credemu ca te ai intristat și deca se pôte te-ai îndreptă (ipsissima verba)"

In fine deca ai crediutu ca numai eu ti stau in cale de a ferici natiunea, apoi trebuia sa te fi indestulitu cându amu dechiaratu nu numai in epistolele mele cătra „amici" dera chiaru și in jurnalulu Diale Nr. 6. ca eu amu lasatu treab'a alege-rii de ablegatu in liber'a voia a fostiloru mei alegatori. —

Cu acestea fiindu dorescu programei Dvóstra sucesu mai bunu ca celei dela an. 1865, — numai cându vreti sa o aduceți la valóre, cugetati la vechiulu întieptu, care a disu: Nemo ante mortem beatus!

Bud'a in 20 Fauru 1869.

Cav. de Puscariu.

Varietăți.

* * * „Biblioteca romanésca" și alte cărți daruite de dlu Capitanu Cristureanu. Din isvoru demnu de tóta credința aflămu ca dlu Capitanu Cristureanu, carele a facutu atâtea binefaceri maretie pentru gimnasiulu român gr. or. din Brasiovu, pentru Seminarulu român gr. or. din Sabiiu și Caransebesia, a daruitu acum de curendu Seminarulu gr. or. de aici „Biblioteca romanésca" constatatoria din 9 brosiuri scrise de Zacharia Caralechi și unu esemplariu (legatu) de fabulele lui Tichindealu. — Din acela-si isvoru aflămu, ca susu memoratulu domnu a daruitu bibliotecei și mobilariiei gimnasiului din Brasiovu: In an. 1863, 100 fl. pentru facerea unei catedre in Auditoriu, in an. 1864, Tablele istorice de Dr. Vehse traduse romanésce de Col. Voinescu; in 1866 urmatorele cărți și brosiure:

1) Souvenirs et impressions de un proscrit. I. Radulescu. 2) Memoire sur l'histoire dela generation roumaine idem. 3) Quelques mots sur la Valachie. 4) Voyage autour de ma chambre suivi de Lépreux de la lite a etoste. 5) Gramatic'a italo-romăna de Abbeatici. 6) Brosiura Larpe dell'esule di Rom'a. 7) Descrierea apelor minerale. 8) Petite dictionnaire de poche Franc. et Alemande par Gerlach. 9) Rugamintea celor 2 Episcopi români Bros. 10) Le protectorat du Csar. Bros. 11) Petit Atlas de Geographie ancienne et moderne E. Cortambert. 12) Minunile naturei de Barach. 13) Muzeulu Papazoglu. 14) Inalta curte de justitia fôia votanté. 15) Poretie filosofice brosiurica. 16) Biografiile celoru mai vestiti români. 17) Prescurtarea de gram. francesa. 18) Elemente de Geografia. 19) Nesdravaniele lui Nastratiu Hodja. 20) Anticile românilor. 21) Agricultur'a și economi'a casnica. 22) Varietăți. 23) Abecedaru franco-romanu de Abbeatici. 24) Dialoguri in trei limbi idem. 25) Ceasuri de petrecere de F. K. mai multe esp. 16) O comedia de F. Cristureanu in mai multe esp.

Cu aceea-si ocaziune aflămu ea pentru pas-trare la scôle au transpusu o parochia de epoleti oficeresci și o cingă de sabia cusuta cu firu.

In legatura cu cele de mai susu aflămu ca Parintele Varlaam fostulu cântaretu la bis. S. Nicolau din Brasiovu și acum protosincelu la Ghigiu a daruitu cărți in pretiu de sute de florini scôleloru normale române gr. or. din Brasiovu.

† Constantin Hurmuzaki, Prim-presiedinte alu inaltei curti de casatiune in Romani'a etc. etc., dupa unu morbu indelungatu a adormitu in Domnulu astadi in 15/27 Februaru 1869 la 11 ôre de nôpte, in etate de 57 ani, dupa ce mai nainte primi sântele sacraminte.

Servitiulu funebrele se va serbă luni in 17 Februaru (1 Marte) a. c. la 10 ôre nainte de a-

meadiadi in biseric'a parochiale greco-orientale, dupa carele va urmă petrecerea resturiloru mortali la cimiteriulu St. Marcu spre depunere provisorie pâna la transportarea loru in pamentulu patriei in Romani'a la mosia Dulcesci, judetiu Romanu.

Aducendu asta trista intemplare la conosciinta publica, recomănda pre reposatulu memoriei amiciloru și compatriotiloru aduncu intristatii Frati și Surori

Vien'a, 15/27 Februaru 1869.

* * Sabiiu 26 Februaru.

Eri a felicitatu magistratulu Sabianu in corpore pre comitele natiunei sasesci Moritz Conrad in urma denumirei sele definitive. Primariulu cetății Gibel conducea magistratulu la actulu acésta de courtoasie și desvôlta in agrairea sea scurta și simburôsa mai cu séma acea ideia dorindu că sa-i succéda Dlu Comite că, că midilocitoriu intre In-regimulu și a natiunei sasesci, se-si implinésca problema cea grea spre indestulirea tuturor'a.

Dlu Comite multiamf dupa aceia pentru felicitările binevoitóre și intonă mai cu séma, ca sa se supuna in tóta privinti'a legiloru sustatătoare; și acésta se cere in primo gradu dela oficiali, dela care se mai cere inca, că se aiba o judecata obiectiva, fâra privire la persôna. Din partei că amplotiatu se supune acestoru principii și acésta o cere cu strictețe și dela subordinatii sei silinduse și din partei a fi obiectiv și de a nuse seduce prin respecte personali.

Positiunea sea e o pozițiune critica și datéza inca din ultimulu deceniu a seculului trecut, in care tempu s'a intemplatu cele mai insemnate perdiri a independenței sasesci cu care a fostu impreunate, cele mai mari schimbări in usanti'a sea de dreptu. Le aduce aminte, ca dupe ce a incetatu comitele a mai fi conducatoriulu natiunei in resbelu, a incetatu și demnitatea unui jude regescu a Sabiiului, și in urm'a regulatiunei de atuncea nice n'a mai avutu influență in politicis asupra celoru 11 cercuri, ce stă directe sub reg. Guberniu.

Totusi in interesulu regimului i s'a mai lasatu prin aceea regulatiune și i s'a transpusu de nou: dreptulu de candidatiune și de o denumire restrinsa; unu dreptu restrinsu de espense, concessiune, și pretensiune in oeconomicis; și in sferitu dreptulu suprainspectiunei și a disciplinei.

Deatuncea totu atâta i se pare a fi comesulu, fie denumitu, fie alesu, mai cu séma amplotiatu alu regimului; pentru aceea o alegere numai e naturale; pentru aceea denumirea tuturoru antecesoriloru sei pâna la bar. Salmen.

Trecendu la greutatea, care prin denumirea sea s'a pusu pre umerii sei debili, concede bucurosu, ca d'abea o va putea portă, asigura in sa bunavointi'a sea, și provôca pre toti Dnii, ca selu ajutare in chiemarea sea cea grea prin aceea, ca fie care in oficiulu seu sa-si implinésca datori'a. Asiă relatiunile reciproce se voru face intime și numai asiă va fi cu putintia realizarea dorintiei vorbitoriulu magistratulu.

* * Legatur'a intre curtea drumului de feru din Vintiu și a drumului de tiéra dela S. Sebesiu e cunoscutu ca e intr'o stare fôrte rea, asiă încătu Vintiu incepe a-si perde insemnata sea de statiune. Căstigarea de tempu, care o aru oferit Vintiu prin apropierea sea mai mare de drumulu Sabiiului, comerçului se paralizeaza prin starea cea rea a drumului, asiă încătu comerciantii din Brasiovu și din alte locuri și trimitu marfurile mai bucurosu la Belgradu (Alb'a Juli'a), că de acolo sa le puna pre vagone.

* * (Confiscare.) In tempula mai nou s'a confiscatu prin oficiolatu de censura mai multe brosiuri venite din Principatele dunarene. Intre acestea se afla și o carta a viitoriului Romaniei, care pôte e identica cu aceea despre care vorbescu foile din Pest'a. Cart'a acésta se afla intr'unu atlasu sub numirea „Daci'a moderna". Acésta carta cuprinde, afara de Romani'a, Moldavi'a, și Transilvani'a întreaga, apoi comitatele Maramuresiului, Bereg, Unga, Zemplinu (pâna la Latorci'a) și dela Tocai incependu totu. Dincolo de Tis'a pâna la Dunare și anume comitatele Sabolciu. Satamariu, Ugocia, Bihar, asiă numite partes adnexae, districtulu Haiduciloru, Cumania mare, o parte a Hevesului, și a Ciongradului, Comitatu Bekes, Ciadnadu, Aradu, Carasiulu, Torontalulu, Temesulu precum și teritoriulu regimentulu banatianu romano-germano-illiri, Daci'a întreaga e inpartita in urmatorele provintii; Bessarabi'a, Principatele dunarene,

Bucovin'a, Transilvani'a, Maru moresiuu, Crisian'a si Timisiara. —

* * La cronica balului de Borgo-Prundu (in 14 Februaru 1869.) Carnevalulu e tempulu pre care tote animele tenere l'ascépta in ardóre saltându, frenele reci a curteasii se prefacu in bruri de rose. — Amantii, in a căror'a senu ferbe amorulu ca unu vulcanu inaintea eruptiunii, se potu apropiá deolalta, jóca, salta, sioptescu cuvente line d'amoru ferbinte, de multu pastratu in sinulu dulce patimitoriu.

Barbatii obositi de lucru fisice séu spiritualu parasescu laboratoriuu si pulberele acteloru cautându consolare si puteri noua in gandiulu petreceriloru. —

Carnevalulu e in viétu'a umana aceea, ce e primaver'a in sesiunile anului: „re'nvieria natu-rei.“ —

Natiunea Romana e una dintra cele mai vive popóre.

Unii membrii acestei origine glorióse nu sciu traí si nu precepu intentiunea carnevalului, si schimba campulu de flori cu aria batucita. —

Voimu a reflectá pre aristocrati'a Borgavana de Prundu.

Onoratulu comitetu alu casinului de Borgo-Prundu a imbucuratu cu stimat'a loru invitare subscrisa de d. jude singularu Danila Lic'a, d. adjunctu cercuale Simeonu Popu si d. chirurgu Manuschótz de dato 6. Februaru a. c. — oficiarii si amplotatii militari a garnigiunii Bistritia la fostulu „Balu de 14. Februaru 1860.“

Unu sentiu nationalu incaldira piepturile soldatiloru romani, căci si ei sermanii ca fiu lui Marte, suntu din originea lui Ulpia Traianu. 4. oficiari, si 6 sargenti flórea junimei, gentiletii si soliditatii din infinti'a Bistritii se decisera spre glorificarea acestui balu generale cu pretiu de intrare:

pentru una persóna fl. 1

„ „ familia „ 2,

„ a participá, — si plecara in 14 Februaru a. c. lasându in tota confedint'a anim'a tenera sperantiei placeriloru. Ma fortun'a nu fu pré gratiósá filorulu lui Marte, căci nu multu dupa sosire i trezira unu deputatu alu comitetului din visulu aurii, cu cuvintele: „comitetulu n'a invitat sub-oficiari ci numai oficiari-supremi.“

Acela, care scie ce e in armat'a austromagyara „Esprit de Corps“ si in privint'a oficiariloru „Point d'honneur“ acel'a va gaci de locu ce fu datorint'a oficiariloru d'a faptui. —

Vediendu oficiarii cum camaradii loru ostasi, cu cari trecura densii intr'unu sieru de ani de servitiu prin catastrofe sangeróse, — cu cari fratii d'unu sange si de una mama — „de Mam'a lui Mihaiu celu mare“ impartira in fatige grele culcusulu si bucatura — eschisi de societatea generala, — se retrasera cu anima fránta si adencu ofesa de la tota petrecerea, si plecara, dupa contentarea necesitátei fisice impreuna cu viptimele nedemne de onorat'a societate aristocrata din Borgo-Prundu — cătra asilulu loru modestu.

In anim'a Borgovaniloru mi se pare ca nau aflatu locu vorbele scrise cu litere de aur ale lauriatului poetu Andreiu Muresianu, acelu eco dulce, care asiá melodicu resuna din tota inim'a:

„Pre voi ve nimicira a pismei reutate

„Si orb'a neunire la Milcovu si Carpati,

„Ear noi petrunci la sufletu de sánt'a libertate!

„Jurámu ca vomu dá mân'a sa fimu pururea frati!“

De amu crede in spiritualismu, si de amu afit'o Somnambule cu magnetulu corespondinte alu nemuritorului nostru poetu, aceea alésa a Domnului, ne-aru poté spone, cumca in nóptea de 17 Februaru 1869 Andreiu Muresianu s'a intorsu de superare in momentulu seu. d. M.

Nr. pres. 84.

Publicare.

La comand'a divisiunii trupeloru Nr. 16 si militaria in Sabiu se afla din davorile patriotice, care au intratu din Transilvani'a pentru cei vulnerati ai armatei c. r. in anulu 1866 la fost'a comanda generala a tieriei, inca cinci sute optu dieci si patru (584) florini 15 xr. v. a. in bancnote, dupa acei'a 2 florini v. a. si una taleru in argintu.

Esista intentiunea, banii acesti'a ai intrebuintá amesuratu scopului meritu, si ai impartii parte

intre individiu transilvaneni din statulu fecioriloru, cari s'au facutu nepulinciosi in urm'a raniloru, ce au capetatu in resbelulu celu de pre urma, fára deosebire de campulu bataliei, parte intre veduvele si orfanii lipsiti ai acelor soldati transilvaneni incependu dela sergentu in josu, cari au cadutu in resbelulu ce-lu de pre urma, séu au muritu in urm'a raniloru capetate in bataia, fára deosebire de religione, nationalitate si a tropei.

Acés'a se face cunoscutu cu acelu adausu, ca insinuáre respectiv'e se indreptez celu multu pána in 20 Martiu a. c. cătra respectiv'a comanda de intregirea trupeloru.

Sabiu, in 25 Februaru 1869.

Dela comand'a divisiunii trupeloru

39—2

Nr. 15 si militaria.

Nr. 2,455. 1869.

(40—2)

Publicare de concursu.

Spre ocuparea postulu vacante pentru limb'a si literatur'a ungerésca si pentru limb'a latinésca la Gimnasiulu superióre Regecu ungerescu de statu in Sabiu, si anume pentru celu dintáiu in totu gimnasiulu, iéra pentru celu urmáiu numai in gimnasiulu inferioru se deschide concursu cu lesile anuali fipsate pentru profesore ordinariu de 945 fl. v. a. pre lángra prospectu de adausu decimal de 105 fl. v. a.

Deci se postescu concurentii pána la 20. Martiu a. c. sa-si astérna petitiunile instruate cu cartea de botediu cu testimoniele scolastice — cu atestatu despre depusula esamenu de capacitate din studiile concerninte — cu atestatu despre aplecarea de pána acum, si cu o tabela de calificatiunea prescrisa la acestu Guberniu regescu si anume déca concurentii fungiadia déjá cá profesori pre calea Directiunii preposite, éra din contra prin directiunea gimnasiale din Sabiu, in sa si cunosciint'a limbii ungerese si germane precum si desteritatea in limb'a romanesca este a se vedei.

Dela Gubernulu Regescu Transilvanu.

Clusiu in 11 Februaru 1869.

31—2

Concursu.

Pentru ocuparea statiunii vacante de invetiatoriu la scol'a populara gr-or. romana din comunitatea Dragomiresci, ce este ingremiata maritolu comitatu alu Carasiului si protopresbiteratulu gr. res. rom. alu Lugosiului, se escrie prin acés'a concursu.

Cu acés'a statiune suntu impreunate urmátorele emolumente anuale:

a, in bani gat'a: 63 fl. v. a.

b, in naturalii: 10 meti de grau, 15 meti de cucuruzu, 100 Pfunti de clisa, 50 Pfunti de sare, 15 Pfunti de lumini, 8 orgii de lemne, 2 jugeri de pamentu si cuartiru liberu.

Doritorii de a ocupá acestu postu invetiátorescu voru avé a inzestrá petitiunile loru concursuale, — timbrate dupa cuviint'a — cu estrasu de botezu, cu atestatu despre absolvarea cu sporu bunu a cursulu padagogicu, apoi despre serviciulu de pána acum si portarea loru morale si politica, si astu-feliu inzestrate le voru subterne Venerabilulu consistoriu alu Caransebesiului pána in 20. Martiu vechiu a. c.

Caransebesiu 6 Fauru 1869.

Consistoriulu diecesei Caransebesiului.

29—3

Concursu.

Spre ocuparea postulu de profesoru pentru prim'a clasa gimnasiale privata la infiintiandulu gimnasiu románu greco-orientale din Bradu, comitatulu Zarandului, se escrie prin acés'a concursu pána in 20 Fauru a. c. st. vechiu.

Cu acestu postu e impreunatu unu salariu de 400 fl. v. a. si 50 fl. pentru cuartiru.

Doritorii de a competi la acestu postu aa a-si tramite recursele loru subscrisulu pána la datulu susu insemnatu provédute:

1. cu atestatu de botezu si

2. cu atestatele de calificatiune despre studiile percurse precum si atestatalu despre purtarea loru morale.

Bradu 28 Ianuariu 1869.

Presidele comisiunii scolare a infiintiandulu gimnasiu romanu gr. or. in comit. Zarandului.

30—1

Edictu.

Radu Poplacianu din comun'a Resinari, scau-

nulu Sabiului, care de patru ani, cu necredintia si-a parasitu pre legiuit'a sea socia Dobr'a lui Dumitru Bab'a, totu din Resinari, si a prebegitu in lume, nesciindu-se loculu aflárei lui, prin acés'a se citéza, cá in terminu de unu anu, si o di, dela datulu de fatia, sa se infatisiéze inaintea subscrisulu foru matrimoniale, căci la din contra, si in absentia lui se va pertractá, si decide cererea amintitei femei, dupa prescisele canonice.

Forulu matrimoniale gr. res. alu tractulu Sabiului alu II-lea.

Sabiu, 14 Fauru 1869.

Ioann Panovicu,
Protopresviteru.

29—1

EDICTU.

Ev'a lui Georgiu Savu, din comun'a Sebesiulu de susu in scaunulu Sabiului, care de siepte ani cu necredintia parasindu-si pre legiuitulu seu barbatu Tom'a Ghipu, totu din dis'a comuna, si scaunu, au pribegitu in lume, nesciindu-se ubicatiunea ei, prin acés'a se citéza, cá in terminu de unu anu, si o di, dela datulu de fatia, sa se infatisiéze inaintea subscrisulu foru matrimoniale, căci la din contra, si in absentia ei, se va pertractá, si decide cererea amintitei Tom'a Ghipu, dupa prescisele canonice.

Sabiu, 14 Fauru 1869.

Forulu matrimoniale alu tractulu Sabiului alu II-lea.

Ioann Panovicu,
Protopresviteau.

250.000 marce castigolu capitalu!
Cea mai noua loterie mare de premii
constituita si garantata de
Cetatea libera Hamburgu
22,400 de sorti libere de castigu in suma de
Trei milioane 205,000 marce

se realizéza in putiune luni sub decurgerea trageri. Intre acestea se afla castiguri mari de marce 250,000, 150,000, 100,000, 50,000, 30,000, 25,000, 20,000, 15,000, 12,000, 10,000, 8,000, 6,000, 5,000, 4,000, 3,000, 105 de ori 2,000, 156 de ori 1,000, 206 de ori 500, 300, 200 etc.

Acés'a loterie mare de capitale e forte interesantu constituita, ea oferesce participatoriloru cele mai mari avantagiuri si cea mai buna garantia in tota privint'a

In 14 Aprile st. n. 1868 e tragerea cea mai de aproape a castigurilor.

1 losu de statu intrégu in originalu costa fl. 3 1/2 v. a. 1 jumetate séu 2/3 dto fl. 1 75 xr. v. a.

Tote comisiunile lángra care e alaturata tax'a amintita in val. aust. le implinimu cu cea mai mare promptitudine, alaturámu planurile recerute si dámu gratisu ori-ce deslusfre. Dupa tragere primesce fia-care participatoriu fára provocare lista oficiósá, castiguri mai mici se voru tramite cu punctualitate, iéra cele mai mari se voru solvi cá si pána acum prin agentiele nóstre in tote piatile austriace.

Adresele suntu de a se indreptá cátu mai curendu directe cătra

S. Steindecker et Comp.,

Comerciu de banca si cambiale
in Hamburgu.

In interesulu aceloru persóne cari participa bucurosu la loterii solide de bani, tragemu cu deosebire atentiunea asup'a Anoncei Dnoi **S. Steindecker et Comp.** in Hamburgu. Cas'a acés'a a solvitu nu de multu iérase cele mai mari castiguri si e cunoscutu ca fia-cine e servitu promptu, reelu si discretu.

Actii de câte 1000 fl. v. a. de a le societátei de asiguratiune din Clusiu „**Victoria**“ pentru care s'au platitu **300 fl. v. a.** se vendu cu **30 fl.** scadere — a de ca cu **270 fl. v. a.** (acestea actii in anulu din urma au avutu unu venitu de **19 fl. 50 xr. v. a.**)

Voitorii de a cumperá atari actii au a se adresá franco cătra

L. Demeter Fogarasi in Targulu Muresiului (M. Vásárhely).

Burs'a de Vienn'a.

Din 18 Februaru (2 Martiu) 1869.

Metalicele 5%	63 50	Act. de creditu	298 30
Imprumut. nat. 5%	71 50	Argintulu	112 25
Actiile de banca	737	Galbinulu	5 81